

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

275. An Resignans in casibus, in quibus redire potest ad beneficium, id possit sine nova collatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

neficium inducit renunciatio. Paris. nu. 36. ex Abb. communiter recepto in c. sollicitè. de restit. spol.) repellit aliquè à repetitione sui beneficij. Paris. n. 35. citans Rotam. decis. 2. de restit. spol. ac dicens esse communem teste Navar. Operaturque exceptio cessionis eundem effectum, quem exceptio litis finitæ & rei judicatæ. Paris. n. 37. sic resolutum dicens in Mediolan. pensionis. 1. Julii 1551. teste Caputaq. decis. 320. p. 1. de hoc intelligunt doctores, dum dicunt, renunciantibus sua beneficia ad illa obtinenda non dari regressum. Paris. ibid. n. 9. citatis quamplurimis. Proceditque responsio etiam in tacita renunciatio; cum tacita renunciatio in præjudicium resignantis idem operetur, quod expressa. Paris. loc. cit. n. 10. citans C. Paris. conf. 76. n. 1. & seq. vol. 4. Hojed. de incomp. p. 1. c. 13. n. 36. & c. Procedit item, etiam si renunciatio non fuerit juramento firmata. c. transmissa. & c. presentia. de renunc. Paris. n. 37. & 30. citans Abb. in c. super. 20. n. 7. de renunc. Nav. in c. accepta. de restit. spol. n. 7. Verumtamen, quia hæc responsio multas patitur limitationes & casus, in quibus iste regressus videtur esse licitus, sit

Quæstio 271. An, qui resignavit inconsulto, possit petere & repetere beneficium?

Respondeo: Potest, si necdum collatio sit facta alteri. Paris. l. 1. q. 13. nu. 19. citans Gemm. in c. 2. de renunc. in 6. nu. 12. Burlat. conf. 393. n. 10. vol. 4. ac dicens esse communem. Sic locum habere in eo responsum, qui motus iræ vel indignatione renunciavit, dicit ibidem Paris. citans Decium in c. ex parte. 1. de off. deleg. n. 24. Boetium decis. 150. nu. 7. qui etiam pro hoc rationes adducit; subdit tamen idem Paris. ibid. responsum hanc hodie locum non habere in praxi, loquendo de resignatione, quæ fit coram Papa, cum illa non expectatur statim, sed ex intervallo temporis; dum interea licita sit penitentia usque ad consensum præstitum & extensum in camera vel Cancellaria.

Quæstio 272. An resignans possit repetere beneficium, dum resignatio facta vi, metu vel dolo?

Respondeo affirmativè: Argumento cap. super hoc. de renunc. & ibi auctores communiter, uti & in c. in presentia. sit. eodem. Paris. l. 1. q. 13. n. 40. citans C. Paris. conf. 66. à nu. 1. vol. quarto. Corsi. tr. de benef. p. 1. c. 8. n. 9. & 10. ubi is dicit, has causas repetendi beneficium esse approbatas à jure, & talem venire restituendum absque nova collatione, ait Paris. l. 1. q. 14. n. 17. citatis Abb. Felin. in c. si uno. de jurejurando. & Card. Paris. conf. 5. n. 165. vol. 4. verum de hoc ex professo fufius infra, ubi de resignatione facta vi, metu, dolo, & c.

Quæstio 273. Vtrum quis possit repetere beneficium, quod resignavit, postquam eo spoliatus fuit?

Respondeo affirmativè: Seu talem restituendum esse. Paris. cit. q. 13. n. 53. citans Rot. decis. 6. de renunc. in antiq. & decis. 3. de renunc. in novis. C. Paris. conf. 1. n. 151. vol. 1. Menoch. de remed. r. cap. poss. remed. 1. n. 263. n. 272. qui attestetur hanc esse communem omnium. Idque procedit, etiam si resignatio facta in favorè alterius, quam illius, qui spoliavit. Paris. cit. n. 53. juxta decis. Rotæ in Imol. p. 1. teste Caputaq. decis. 241. l. 1. & Pelegrino,

decis. 275. l. 1. verum & de hoc ex professo infra. loc. cit.

Quæstio 274. An quis redire possit ad beneficium, in quo jus quæsitum resignatario, dum non servantur conditiones?

Respondeo affirmativè: Paris. cit. q. 13. nu. 54. dicens sic pluries resolutum à Rota, & esse communem, ac referens se ad seipsum eodem. l. 1. q. 3. sed & de hoc in specie; nempe ubi de resignatione sub pensione, qualiter eà non solutà regrediatur resignans ad beneficium.

Quæstio 275. An resignans in casibus, in quibus redire potest ad beneficium, id possit sine nova collatione?

Respondeo primò: In casu, ubi quis renunciavit beneficio simpliciter, redire ad illud nequit sine nova collatione seu provisione. Paris. l. 1. q. 14. n. 20. citans C. Paris. in c. cum venerabilis. de except. nu. 42. & est communis, ut idem; & pater; cum enim per talem resignationem extinctus sit titulus resignantis, ite redeat ad illud beneficium, requiritur novus titulus seu provisio. Paris. cit. n. 20. citans C. Paris. ubi antè. n. 44. Nav. in c. accepta. n. 31. opposit. 7. de restit. spol. & gl. in c. quod Dei. de statu Monach. Idque verum si beneficium simpliciter resignatum collatum fuerit alteri, si non; cum in utroque casu vacarit beneficium. Paris. ibidem n. 21. Card. Paris. cit. n. 42.

2. Respondeo secundò: Si resignatio conditionalis habuerit effectum, non potest resignans redire ad beneficium sine nova collatione. Paris. cit. q. 14. citans Felin. in c. cum venerabilis. de except. n. 11. Rebuff. de pacif. poss. n. 164. Redoan. de simon. p. 2. c. 10. n. 29. Selv. p. 3. c. 24. n. 3. & c.

3. Respondeo terciò: Dum resignatio conditionalis non habuit effectum ob non impletas conditiones, potest redire ad beneficium sine nova collatione. Paris. loc. cit. n. 6. & 14. dicens esse veriorum, & servari de stylo & mente Rota, ac citans pro hoc Gabr. conf. 185. n. 2. vol. 1. C. Paris. conf. 5. n. 7. vol. 4. Rotam decis. 7. de restit. spol. in antiq. & in specie n. 12. pro eo, quod id procedat in permutatione non consecutà suum effectum, citans Card. & Imol. in c. penult. de rerum permutatione. Federic. de Senis. in tr. de permut. benef. q. 3. Decium. in c. cum venerabilis. Jo. Aud. in c. 2. de rer. permut. in 6. ac dicens, hanc esse resolutionem hodie magis communem, & tenere de consuetudine teste Gregorio. Syntagm. juris. l. 17. c. 17. n. 33. contra Matcard. de prob. conclus. 2395. n. 3. Selv. p. 3. q. 24. n. 3. Redoan. de simon. p. 1. c. 10. n. 30. C. Paris. in cit. c. cum venerabilis. n. 73. Rot. decis. 16. n. 6. de rer. permut. in antiq. & alios quamplurimos, quos Paris. citat. cit. q. 14. n. 1. tenentes tanquam veriorum, tutiorem, communiorem, & à qua recedendum non sit; quod nimirum in permutatione invalida, quæ effectum suum sortita non est, permittentes non possunt redire ad beneficia sua sine nova collatione; eò quod utrumque beneficium per renunciationem verè vacarit, & beneficium vacans sine canonica institutione, per eum, qui in eo jus non habet, vel si jus in eo habuit, per permutationem seu liberam resignationem perdidit, recuperari non possit juxta c. ex sequentibus. de institut. Item contra Abb. in c. inter cetera. in principio. de probat. Card. conf. 62. & alios, quos citat Paris.

ius, nu. 2. tenentes simpliciter de resignantibus in favorem, si resignatio non est foratica effectum. Verum responsio nostra constat ex dictis, & pro certo suppositis aliis; nimirum, quod ubi jus non abdicatur a resignante, beneficium non vacet; adeoque opus non est, illud de novo providere resignanti; non servatis autem conditionibus non abdicatur jus a resignante, juxta Rot. decis. ult. in antiq. de rerum permut. Paris. loc. cit. nu. 7. & talis conferetur non resignasse juxta Rot. ibid. & Innoc. in c. inter cetera. de prabend. in principio; seu titulus ac possessio non dicitur dimissa, nisi adimpleta conditione, ut Innoc. loc. cit. gl. in c. olim. de rest. spol. Paris. n. 10. eum actus habeatur ac si non esse factus non purificata conditione. Paris. n. 9. citans C. Paris. conf. 5. n. 7. vol. 4. Socin. Jun. conf. 4. n. 16. vol. 2. sic jam in specie si quis renunciavit beneficio in manibus Superioris per viam transactionis, ut pars altera quippiam præster, non impletur ista conditione, beneficium suum reperere potest; imò propria auctoritate reassumere; saltem, si resignatio facta in manibus Papæ; sicut in simili de permutatione beneficiorum Laym. in c. cum pridem. de patris. n. 4. remittens ad seipsum l. 4. r. 2. c. 19. n. 7. §. huic etiam. Th. moral. ubi de permutatione.

4. De cetero requiri nihilominus ad hoc, ut talis redire possit, declaratoriam Superioris declarantis, ipsum redire posse, tradit Paris. cit. q. 14. n. 15. citans Ubertin. in repet. c. unic. de rer. permut. in 6. col. 17. ex Felin. in c. cum venerabilis. n. 21. eò quod in casibus, in quibus per resignationem non abdicatur jus, resignans possit agere spolio contra resignatarium, & restituitur, & potest redire, ut Saru. decis. 41. l. r. cum communi, dum autem possessio occupata est, non potest propria auctoritate illam capere. Paris. cit. n. 15.

5. Porro an & qualiter, dum jus abdicatum est per resignationem, v. g. resignatario acceptante conditionem solvendi pensionem, non tamen postmodum eam decursam solvente, novum opus sit collatione ad regrediendum, dicitur infra. Illud hic tantisper observa, quod quoties quis redit ad beneficium cum nova collatione, quamvis recuperet omnia jura beneficii, onera & commoda; non tamen eandem antiquitatis prerogativam, adeoque nec jus optandi ratione antiquitatis, nec locum eundem, quem ante habuerat. Paris. cit. q. 14. n. 25. 26. 27.

Questio 276. An, si admissa per Papam resignatione, eaque acceptata a resignatario, hic literas expedierit in forma dignum, & his necdum justificatis & executis contingat eum mori, resignans possit redire ad beneficium;

Respondeo negativè: Quia eo ipso dicitur consumpta vacatio, quoad effectum simplicis institutionis resignantis, quod admissa sit per Papam resignatio, & resignatarius illam acceptarit; adeoque quod ad ipsum resignantem actus est perfectus & consummatus; adeoque urget dispositio textus c. si ex transmissa. de renunc. Lott. l. 3. c. 14. n. 51. & 52.

Questio 277. An resignans possit regredi ad beneficium, resignatario reperto minus idoneo?

Respondeo negativè: Juxta dicta aliis. Lott. cit. q. 14. num. 53; est enim etiam actus, quoad

ipsum resignantem perfectus, & conditio illa vel expressa vel subintellecta: Si beneficium illud certa illi persona conferatur: respicit factum Superioris habentis conferre; cum ab illius auctoritate actus totaliter dependeat; illud autem factum habetur satis pro impleto, quodcumque per ipsum non fiat, sed per eum, cui adimplendum, quod minus adimpleatur. Lott. n. 54. Neque in hoc admittenda distinctio, quam ponit Garc. p. 11. c. 3. n. 37. Ex doctrina glossæ in c. immotuit. de elect. v. ignorantiam. inter resignantem, qui non habuit, & eum, qui habuit probabilem causam reputandi resignatarium idoneum. Lott. nu. 55. licet enim dicta distinctio bene procedat ad effectum excusandi resignantem à dolo & peccato; non tamen applicatur rectè ad effectum, ut resignans regredi possit ad beneficium. Lott. n. 56. dum enim quis resignat ad favorem alterius, etiam si agere videatur cum Papa, ut certa persona & non alteri beneficium resignatum conferat, velle tamen id ipsum intelligitur ita, ut hoc obtineat, si habilis est; dum pacificentur in his, qua non explicarunt, consentur se conformare dispositioni legis, juxta L. quæra. §. inter locatorem. ff. locat. Lott. nu. 57. secus autem esse videtur, si quis resignasset sub conditione suspensiva, quæ non posset purificari, nisi ex contingenti facti de futuro, veluti cum quis renunciavit ad favorem laici, adeoque jam inhabilis cum clausula: Ex nunc prout ex tunc, cum clericali charactere fuerit insignitus; cum enim tunc idem sentiat Papa, quod resignans, antequam talis fiat clericus, & ita habilis, resignans non abdicat à se jus, adeoque si dictus resignatarius interim moriatur ante institutionem, non censetur consumpta vacatio, sed resignans remanet cum suo beneficio; quia hoc casu clarè constat, papam non voluisse facere gratiam tempore rescripti sui, sed postquam ille esset clericus. Lott. n. 73. de cetero extra hunc casum conditionis suspensivæ, dum resignatarius tanquam inhabilis rejicitur per executorem, providebitur alteri ex vacatione adhuc per resignationem. Lott. n. 63. non tamen illi, quem designatus est de novo resignans; quia qui semel resignavit resignatione perfectâ, non potest amplius resignare. Paris. l. 1. q. 15. à nu. 1. quia talis resignans factâ resignatione quoad beneficium resignatum, jam habetur pro mortuo, juxta gl. in c. susceptum. de rescript. in 6. v. non morte. & C. Paris. conf. 93. p. 26. vol. 4. Lott. loc. cit. num. 72.

Questio 278. An, & qualiter comedatur regressus pensione non soluta?

Respondeo, de hoc fusè agendum infra, ubi de resignatione sub reservatione pensionis.

PARAGRAPHVS III.

Quænam beneficia possint resignari?

Questio 279. An beneficia omnia resignari possint, & quorum beneficiorum resignatio facile vel difficulter admittatur?

Respondeo ad primum: Beneficia omnia Ecclesiastica, sive curata, sive simplicia, sive majora, & dignitates, sive requirant residentiam, sive